

פרשת בהר

יצירה

צבעו את שנת היובל.

מבט מקרוב

עבד עברי - בפֶּרֶשֶׁה מספר לנו על 'עבד עברי'. מיהו העבד? זהו אדם המוכר את עצמו לעבדות, (הופך לעבד של אדם אחר) בגלל מצוקה כלכלית או שנחטף בגנבה והוא אינו יכול להחזיר את הכסף. העבד העברי משתחרר אחרי שש שנים בלבד, או בשנת היובל. בעליו חייב לשחררו כדי להבהיר שהוא איננו רכוש. התורה מצוה לכבד את העבד ולנהוג בו כבעובד שכיר, ולא להעביד אותו שלא לצורך ואסור להשפילו. בימינו אין מצב שבו יכול אדם להפוך לעבד עברי.

מדוע מדריכה אותנו התורה להזהר בכבודו של העבד?

מי דואג לזכויותיו של העבד?

איך אפשר להקל על הקשיים שלו?

חשבו מהם ההבדלים בין עבד לבין כל אדם שעוסק בעבודה קשה.

"וקדשתם את שנת החמישים שנה וקראתם דרור בארץ לכל-ישיבה...." כ"ה י'

מה בפֶּרֶשֶׁה

פרשת בהר, שהמצוות הכתובות בה נאמרו בהר סיני, בצמוד למעמד עשרת הדברות, פותחת בצווי על מצות השמיטה, שאותה יקימו עם ישראל רק מנסיסתם לארץ. שש שנים האכר עמל באדמתו: מעבד את השדה, חורש, זורע, קוצר ונהנה מהפרות. ובשנה השביעית "שבת שבתון" בשדה, בכרם ובפרדס, ולאדמה נתנת מנוחה. בהמשך מצוה התורה על שנת היובל, לאחר שבע שנות שמטה מגיעה שנת החמישים, שנת היובל, שגם בה שומטים את עבודת האדמה, והעבדים שבים חזרה לביתם. דבר נוסף שמתרחש בשנת היובל הוא השיבה של כל שבט לאדמתו ונחלתו. כאשר בני ישראל נכנסו לארץ ישראל, חלקה הארץ על ידי יהושע לנחלות לפי שבטים וכל שבט קבע את מושבו בתחום שהקצה לו בארץ. במהלך השנים מכרו אנשים משבט אחד אדמות לבני שבט אחר. אך אחת לחמישים שנה, בשנת היובל, שב כל שבט חזרה לנחלתו. "ושבתם איש אל אחזתו ואיש אל משפחתו" (כ"ה י'). דהיינו, לכל אדם גם למי שאינו בעל אמצעים יש נחלה בארץ ואפשרות תמידית לשוב לאדמתו בסוף תקופה.

בפרשת בהר מוזכרות עוד מצוות חברתיות, שמלמדות כיצד יש להתייחס לחלשים בחברה ולנזקקים. אסור לרמות עני ואסור להלוות לו כסף בריבית (לחייבו שיחזיר סכום גבוה יותר מגובה ההלוואה). אדם שנאלץ להימכר לעבד עברי, משפחתו מחוייבת להשתדל לסייע לו ולגאול אותו.

הידעת?

בעולם העתיק עסקו רב האנשים בעבודת אדמה, חקלאות ומרעה, ולכן רב החגים נסבו סביב הטבע, עונות השנה, והעונות החקלאיות. אנו רואים זאת בחגים של עם ישראל שעסק גם הוא בעבודת אדמה, ובשלשת הרגלים אפשר למצא את הקשר החקלאי. סכות- חג האסיף, שבו נאספת התבואה לפני הגשם. פסח- חג תחלת קציר השעורים שבועות- חג הקציר

מלה בפֶּרֶשֶׁה

תבואה

שם כולל לפרי האדמה, גדולי קרקע המשמשים מזון לאדם, יבול.

חידה

נסו לחשב כמה שנות שמטה חולפות עד שנת היובל?

(חַדָּה, חֶדֶד, חֶדֶד 'טוֹטוֹ חֶדֶד)
(חֶדֶד, חֶדֶד, חֶדֶד 'טוֹטוֹ חֶדֶד: טוֹטוֹ חֶדֶד)

שיר לפֶּרֶשֶׁה

מלאו אסמינו בר עפֶּרה חֶדֶה

(חַדָּה, חֶדֶד, חֶדֶד 'טוֹטוֹ חֶדֶד)
(חֶדֶד, חֶדֶד, חֶדֶד 'טוֹטוֹ חֶדֶד: טוֹטוֹ חֶדֶד)